

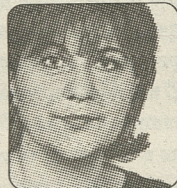
«Το σεξ... το επιούσιον» του David

Είναι το τρίτο έργο του David Mamet που γνωρίζω και γοητεύομαι. Ο λόγος τρέχει σαν άμμος στην κλεψύδρα, η λεπτή του γραμμή στην αρχή δεν διακρίνεται, δεν λέει, δεν εκφράζει, αλλά σε λίγο αρχίζει να αποκτά όγκο, να σχηματίζει μορφές, να παίρνει διαστάσεις, να σημαίνει όλο και περισσότερα.

Ξαφνιάστηκα και εντυπωσιάστηκα όταν είδα για πρώτη φορά τον Mamet να χτίζει τους ήρωές του σιγά-σιγά, ατάκα-ατάκα στον «Αμερικανικό βούβαλο». Τα μασημένα μισόλογα, οι βρισιές, οι επαναλήψεις, ο φαινομενικά ασήμαντος διάλογος αποτελούσαν την ύλη από την οποία δημιουργούνταν μπροστά στα μάτια μας οι τρεις ήρωες του «Βούβαλου», πορτρέτα ολοκληρωμένα, τρισδιάστατα, γεμάτα όχι μόνο ψυχολογικά, αλλά και εθνικά, κοινωνικά, επαγγελματικά. Το παράξενο είναι ότι αυτό το ξάφνιασμα και τον εντυπωσιασμό τα ζεις ξανά με κάθε έργο του Mamet. Και στην «Ολεάνα» και στο «Σεξ το επιούσιον» τώρα η τεχνική του Mamet ή μάλλον, η τέχνη του, σε αναγκάζει να μην υπολογίζεις το ύψος στο οποίο θα φτάσει ξεκινώντας τόσο «χαμηλά» στο επίπεδο του λόγου. Μ' αρέσει πολύ ο Mamet, αλλά ας μιλήσουμε για την παράσταση της ΕΘΑΛ.

Αν δεν έπρεπε να δημοσιεύσω αυτό

το κείμενο θα μοίραζα τη σελίδα μου εν ψυχρώ στα δύο και θα κατέγραφα χωρίς τα συν και τα πλην της παράστασης. Και αυτό γιατί δυσκολεύομαι να τοποθετηθώ γενικά απέναντι σ' αυτή την παραγωγή, δυσκολεύομαι να συνοψίσω τις εντυπώσεις μου. Η παράσταση στηρίζεται σε καλές υποκριτικές δουλειές. Ο Κυριάκος Ευθυμίου αποδίδει σε ρόλους με αξιώσεις με υψηλό βαθμό δυσκολίας («Ψευδαίσθηση», «Μαντάμ Μπάτερφλαϊ») και δεν ανταποκρίνεται σε ασήμαντους. Στον Μπέρνι έχει την ευκαιρία να παίξει μιζέρια, μοναξιά, σκληρότητα, ανικανότητα και να τα κάνει... κωμωδία, όπως την αντιλαμβάνεται ο

**NONA
ΜΟΛΕΣΚΗ**

Mamet. Ο ρόλος δεν θα ολοκληρωνόταν παρά μόνο σε ντουέτο με τον Ντάνι, τον Κώστα Καζάκα. Είναι η πρώτη από τις συνεργασίες του Καζάκα με την ΕΘΑΛ, όπου ο ηθοποιός παίζει με έκδηλη πεποίθηση ότι ο ρόλος του αναδεικνύει τις ικανότητές του. Παίζει με μέτρο, χωρίς υπερτονισμούς, χρωματίζει συναισθηματικά τις σκηνές του ακριβώς όσο πρέπει, διαφοροποιείται στις σκηνές με τον Μπέρνι και την Ντέμπο-

ρα. Η Μαρία Μαργέτη ως Ντέμπορα είναι απλή και κομψή, η Χριστιάνα Αρτεμίου καταφέρνει στον πρώτο της μεγάλο ρόλο να κάνει καλή εντύπωση παρόλο που η Τζόαν μπορούσε να δοθεί με πιο σκληρές και εκφραστικές γραμμές.

Και όμως, παρά τις διαπιστώσεις αυτές, το μεγαλύτερο μέρος της παράστασης το πέρασα ψάχνοντας γι' αυτήν. Η σκηνή είχε τέσσερις χώρους, το άδειο κέντρο φιλοξένησε μόνο μερικά επεισόδια τα υπόλοιπα παίχτηκαν σε τρία «απομονωμένα» μέρη, το απομακρυσμένο στο βάθος κεντρικό και τα δύο πλάνα. Τα διαφανή διαχωριστικά και η απόσταση μεταξύ τους σίγουρα προορίζονται από το σκηνοθέτη Μηνά Τίγκιλη και το σκηνογράφο Λάκη Γενεθλή να εκφράσουν την αλλοτρίωση και την έλθειψη επικοινωνίας μεταξύ των προσώπων του έργου. Δηλαδή, όλη η διάπλαση του σκηνικού χώρου και η οργάνωση σ' αυτά τα σκηνογραφικά δεδομένα της σκηνικής δράσης αποτελούσε σύμβολο των πιο πάνω εννοιών. Πιστεύω ότι η κυριαρχία ενός συμβόλου στη σκηνοθετική λύση λειτούργησε περιοριστικά για την παράσταση. Πρώτα, δεν είναι μόνο τα πρόσωπα που απομονώνονται το ένα από το άλλο, αλλά και οι θεατές από τη σκηνική δράση και κυρίως από το λόγο. Δεν είναι ότι ο ήχος δεν έφτανε σε μας, αλλά απλώς ο λό-

Mamet

γος, βρίσκοντας μπροστά του το εμπόδιο του διαχωριστικού, αποδυναμώονταν από τη συναισθηματική και νοηματική του άποψη, έχανε χρωματισμούς και λεπτομέρειες εκφραστικές.

Η αμεσότητα της επικοινωνίας μεταξύ σκηνής και πλατείας παρεμποδίστηκε, το κενό του κεντρικού χώρου κατά παράξενο τρόπο πρωταγωνιστούσε. Οι σκηνές μεταξύ Ντέμπορας και Τζόαν, που παίζονταν στο μετωπικά δοσμένο μεσαίο διαχωρισμένο χώρο, υποβαθμίστηκαν λόγω απόστασης και απομόνωσης. Αυτή η άνιση παρουσίαση μερών του κειμένου και επεισοδίων χαλούσε τις ισορροπίες, σχεδόν συμμετρικές, του έργου. Στο «Σεξ... το επιούσιον» τα τέσσερα πρόσωπα σχηματίζουν διάφορα ζευγάρια μεταξύ τους γύρω από τον άξονα του σεξ, του έρωτα, της επικοινωνίας. Η δομή του έργου είναι στην ουσία πολύ αυστηρή κάτω από δήθεν άτακτα ρηγμένο λόγο. Και όταν ξεθωριάζουν ολόκληρες σκηνές μεταξύ του ζεύγους των κοριτσιών μπορεί να χάσει πολλά το σύνολο του έργου.

Η αποσπασματικότητα του κειμένου και η γρήγορη αλλαγή σκηνών συχνά ερμηνεύονται ως κινηματογραφικότητα του Mamet. Ίσως αυτή είχε υπόψη ο Λάκης Γενεθλής φτιάχνοντας χώρους «οθόνες». Όμως, κατ' έμένα, οι δημιουργοί της παράστασης έπρεπε να δουν

και να αναδείξουν τη θεατρικότητα του Mamet, βασισμένη στην ξεχωριστή τέχνη του λόγου, στην τόσο επιτυχημένη, αλλά και απόλυτα δικαιολογημένη συμμετρία των σχέσεων, στην απόσπαση των υπό εξέτασή θεμάτων και στη μεγεθυντική τους απόδοση.

«Το Σεξ... το επιούσιον» είναι μια από τις καλές δουλειές της ΕΘΑΛ στην οποία αρκετά πράγματα πέτυχαν και τα άλλα

πάλι όχι.

Μετάφραση: Παύλος Μάτεσις
Σκηνοθεσία: Μηνάς Τίγκιλης
Σκηνικά-κοστούμια: Λάκης Γενε-

θλής

Φωτισμοί: Παναγιώτης Μανού-

σης/Койтценкó Кoевски

Παίζουν: Κυριάκος Ευθυμίου, Κώ-
στας Καζάκας, Χριστιάνα Αρτεμίου,
Μαρία Μαργέτη